

# TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 71. ANUL XVIII.

Sabiu, in 6/18 Septembrie 1870.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 p. 1/2, anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intria ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

## Limb'a romana si instructiunea legei scolastice in Ungaria.

(Capetu.)

Cum ca incercările de desnacionalizare in timpul de fatia sunt ilosorie, nu incupe nici o idoiala, dara cumca prin legea de fatia scolastica natiunilor nemagiare, si cu deosebire natiunei române, a cărei limba in lege nu se respectă de feliu, li se causeza o dauna mare in progresarea loru spirituala si chiaru si materiale asemenea este afara de tota indoial'a. Pentru ca fara d'a mai cită legile si ordinatiunile cele noue privitoare la viati'a scolastica si a culturai popului, in care limb'a romana nu e obligata de feliu; ba nu e chiaru nici atāt'a respectata in patri'a sea, de cāt'u o limba mōrta antica sēu un'a streina (vedi §§ d'a rendulu din legea si instructiunea la legea scolastica din 1868—1870) i-se da prin acele legi regimului poterea, ca instrinându scōl'a, ce erā pāna acum'a proprietatea popului romānu, dela densulu sa o prefaca dintr'unu institutu natiunalo, unu institutu anti-nationalu, care asemenea sa fie sustinutu si inca cu mai mari jertse prin sudōrea sea. Cumca unu astfelu de institutu, carele fiindu scōla romānesca natiunale devenind in mānile regimului cā scōla comunale se prefaca in unu institutu anti-nationalu mi esplicu eu asiā, ca de si suntu comune in Transilvania si Banatu etc. ce suntu locuite numai curatu de romāni, totusi cele mai multe suntu amestecate si cu alte natiunitati conlocuitorē in patria parte in mai mare, parte in mai mica mesura.

In astfelu de comune deci, de ore ce nu vom se presupune cā regimulu aru pune in comune curatu romanesci invetiatori de natiunitate streina, se pōte forte lesne intemplā, cā ministeriulu de instructiune, precum nu au respectatu limb'a romāna in legea scolastica, asiā sa nu respecteze nici scōl'a natiunale, ce e predata in mānile sel', si se inlocuescu posturile invetiatoresci cu unguri, si inca cu de acei'a, cari fara de nici o cunoscintia, risipindu-si cu lucsul averile nemesiesci suntu peifori de fōme, si in desperare se brūca in bratielē regimului loru patrioticu, care le va intēde cāt'e o felie de pāne cu statii invetiatoresci prin scōlele comunale.\*)

Cumca acēt'a va fi pracs'a la ocuparea posturilor invetiatoresci ne documentēza pre deplinu vi t'a constitutional-absolutistica de prin municipiile comitatense, unde sub cuventulu de segit'sink rajy se implu posturile de amploti cu ōmeni cum se gasescu.

Acēt'i'a apoi perdiendu-si deodata cu averea si consciintra suntu instrumente ōrbe a regimului, sub a cārui protectiune impileza pre bietulu poporu din tōte parti.

Cine ne garantēza nōne apoi, cā dēca voru veni scōlele nōstre in mān'a regimului, cā nu voru intrā si in ele astfelu de ōmeni? Ori legea scolastica sēu esamenele pedagogice si preparandiale? O! aceste suntu formalitati, cari se trecu forte lesne cu vederea: es eptiunile cu multimea loru de multe ori intreou si intuneca regol'a, de mai nu se mai cunōsce, nu se mai pomenesce. Si apoi venindu astfelu de ōmeni in scōla, cari de o parte fiindu de natiunitate streini, de alt'a neavendu invetiatura si fiindu instrumente ōrbe, pentru cā sa se pōta sustienea, in grati'a mai marilor loru, ce progresu voru face astfelu de individi cu tinerimea romana? Pre lānga neglijerea spirituala i voru dā o crescere sinistra, o va departā dela biseric'a si dela natiunea sea, i voru stricā soliditatea vietiei si demorali-

sāndu-o astfelu cu incetulu voru aduce pre populu intregu in prepāstia pēriei. Ori ni-ōmu uitatu de incercările cele multe de desnacionalizare ce incependu de prin seculu alu 16-lea sub principii ardeleni cari falsifica cārtile romāne bisericesci si scolare cu invetiaturi streine, voiau cu fortia si sub cele mai crunte amenintiāri sa desnacionalisedie pre romāni.

Incercările aceste n'au incelatu, ci se practisēdia si se voru mai practisā, numai sub alta masca. Si dēca se voru concede scōlele nōstre in mānile regimului, atunci biseric'a si natiunea si-a perdutu celu din urma radnu, pre care-si proptea cu succesu existenti'a sea. Cine voiesce a stirpi o natiune, iei si scōl'a din māna, unde generatiunile tinere si capeta crescerea loru si-i va luā totu.

Cāci n'au peritu romānulu in seculu cei de trista aducere aminte sub apesările tiranice, e de multamitu bisericē, ce tienea populu in legatura spirituala si i nutrea viati'a de existintia. Biseric'a ii erā scōl'a lpi, celu conducea pre calea moralitātēi. Acum'a, in sa s'a schimbatu lumea. ōmenii prin lumin'a, ce au primitu in seculu acēt'a alu luminārei au primitu totu odatā si o inclinatie mai mare spre demoralizare si asiā scōl'a trebuie s' incurgā intru ajutoriu la crescerea si formarea caracterului popului si precum va fi scōl'a asiā va fi si populu.

Din aceste se vede, cā ce influentia mare are scōl'a asupra vietiei unei natiuni si din aceste consideratiuni trebuie sa apelāmu la individi acēt'a, ce stau in contactu nemijlocitū cu populu, la preoti, invetiatori si la toti acei barbati ai natiunei, ce au ōre-si cari influentia asupra popului, cā se staruēscā din tōte puterile intre marginile legēi pentru d'a tienea scōlele sub administratiunea personelor bisericesci, cari au condasu natiunea printre fortunele cele mai amenintătoare. Mai bine invetiatura mai putiena, dara natiunale, decātu invetiatura multa antinationala, si demoralizătoare.

Se ande din multe parti cā unii invetiatori d'ai nostri putienu preceptoru, staruēscu din puteri, cā scōlele unde suntu ei aplicati sa se faca scoli comunale si sa vina in mān'a regimului sub cuventu, cā atunci voru capeta lefa mai mare. Acesti sirmani putienu preceptoru si uita de nutritōrea loru naturale de scōla natiunale si nu sciu cā devenindu scōlele in mān'a regimului, in acelea scoli nu voru mai fi invetiatoru, ci si voru perde si putienulu acēt'a celu au „Celui ce nare, si ce i se pare cā are, inca, i se va luā, si in loculu loru voru veni alti domni nem-suti, cari inca vreau sa traiasca — si apoi scōl'a le va fi unu isvoru de venitu, si va rebonificā pentru averile perdate in desfrānari.

Aceste urmāri triste, ce potu intimpinā pre natiunea romāna, si inca altele si mri triste suntu consideratiunile, ce trebuie se indemne pre fia-care romānu binesimitoriu a lucrā din tōte puterile pentru sustienerea caracterului scōleloru nōstre; nu negu, cā voru fi intre romāni si individi de acei'a care din oficiu voru pleda de si nu in publicu pentru reformarea scōleloru nōstre confesionale in scōla comunale sub deosebite preteste. Unii cā acēt'i'a in sa fiindu impiegati deai statului trebuie sa asculte si se implinēscā cuventulu, celui ce-i hranesce. Ei numai suntu ai popului reprezentāndu interese streine si pentru aceea e de lipsa cā influentia ōmenilor independintu sa fie puterniculu radimū alu natiunei in vieisitudinile ce e silita ale suferi. — P.

Pāna la ce gradu a ajunsu furia francesiloru asupra veninōsei purtāri a nemitoru vomu ceti dia urmatōrele:

### Strassburgulu.

D'a, cum a disu forte bine ieri onorabilulu de-

putatu alu Marsiliei, d. Leon Gambet'a, cata cā publiculu sa cunōsca acēt'a odiōsa istoria, „pentru cā sa se radice unu lipetu de durere si de demnatiune in tōta Franci'a!“

Cata sa scia acesti barbati, cari n'au pututu luā intaririle, cum prindu femeile si copii pentru cā sa silēscā pre osteni a capitulā.

Barbati si asasini!

Horde de lupi urmati de pui loru, cari se numescu Hesieni, Badesi, Bivaresi, Wurtenbergesi! Pedēps'a sosesce, venatōrea are sa incēpa!

Nu mai sunteti demai de glōntiele care omoru pre cāmpulu de bataia.

Cu plumbu, cu cōse, cu cutite ve vomu estermiā cum se estermiā fiarele selbaticē.

Nu pre cāmpulu de onōre ve-ti fi atacati ci in paduri, in crānguri, in raristi, dupa tufisuri.

Nu puteti fi tratati cā ōmenii.

A-ti perdutu ori ce dreptu inaintea celoru ce portu acestu nume.

Si pentru cā sa vorbimū limbajulu misticu alu acētui'a pre cale lu nomiti Regele vōstru:

Maledictiunea divina va cadea asupra vōstra cu tōta greutatea sea teribile!

Ea ve isbesce de jā in corpurile vōstre acoperindu-le cu maladiile cele mai funeste pre care le rodu si le omōra.

Ea ve va isbi in familiē vōstre, respandindu ie ele desolatiuni si mōrte.

Ucideti prin bombe femei si copii, dēra muriti cu rusine pre cāmpii, prin parae, si duceti in mormentu ecescratiunea Europei civilizate.

A! politici Alsaci'a nōstra francesa!

Si iēta mijlōcele vōstre de reusita!

Stupidi navalitori!

Sdrobiti pre vergin'a din Marienthal, patron'a Alsaciei, dupa ce a-ti insultat'o cu injuriile vōstre soldatesci, dupa ce a-ti stravestit'o grosiermente.

Pentru cā sa nu vi se lase nici unu pretestu de incelare, au iluminatu in fia ce nōpte catedral'a Strassburgului, si cu tōte astea bombele vōstre au devastat'o!

Bateriile aceloru nerusinati vasali, cari sa numescu „Badesi“ au dirigiatu bombele si obusurile loru contra edificiuului metropolitanu, si acēt'a cu o asiā turbare, in cāt'u fati'a sea este gravu ruinata astadi.

Afara de distrugerea balustradei dela platforma, pre care stā famosulu tornu, o parte din altarulu edificiuului s'a derimatu, si in caderea loru materiale au distrusu celebrulu orologiu astronomicu, capo-d'opera a mecanicului Schwilgue, care a consacratu tōta vieti'a sea la conceperea si la construirea acēstei minuni.

Iēta cea mai gloriōsa parte a stralucirei armelor vōstre in fati'a Strassburgului!

Distrugeti capo-d'operile nōstre!

Luati sēm'a sa nu ne amintimū de numele Berlinului.

Scimū cā exista la Mūnhen colectiuni de pictura si de sculptura care facu parte din domenu statului si alu corōnei.

Scimū bine, asemenea cā si voi, avutiile ce contienu colectiunile vōstre din Stuttgart, din Carlsruhe, din Coloni'a si din Weimar....

Persistati a tractā cā pre banditi, pre acei patrioti trageroti cari sa radica pentra cā sa si aperc patri'a navalita?

Persistati a violā tōte conventiunile, si aperati de braciadele vōstre albe cu cruce rosia, sa strecurati convoiurile vōstre de provisiuni, de munitiuni, si sa favorisati jafuirea ranitoru si a mortiloru pre cāmpurile nōstre de bataie?

\*) Ori cāt'u de pessimisti sa fimu, tocm'a atāt'a nu putemu presupune de regimū. Vomū vedē. Red.



Continuati, fii ai Hanilor si ai barbarilor !  
Dara dati repede, pentru ca or' a funebra in-  
cepe a suna pentru voi.

Bravura generalu Uhrich v'a spus'o : Strassbur-  
gula nu se va predá.

Fiulu acestei cetáti eroice v'a jurat'o; si jura-  
mentulu seu este sacru, pentru ca este alu unui  
tata ce are de resbunatu mórtea fiului seu ucisu  
de voi la Woerth !

Dati repede ! cáci cimitirele Alsaciei, Lorenei  
si a Campaniei suntu gat'a a inghit'i pre acei'a  
dintra voi, cari n'au fostu inecati in apele Moselei,  
Meusei si Niedului !

Leonce D e t r o y a t .

(La Liberté dela 2 Septembre).

### Manifestulu lui Victoru Hugo cátra nemti.

Nemtiloru ! Cel'a ce ve vorbesce voue aici  
este unu amicu. Inainte cu trei ani, pre tempulu  
espusetiunei generale din 1867 v'amu disu din adon-  
culu esilului meu unu „bine ati venitu“ in cetatea  
vóstra.

In care cetate ? In Parisu !

Pentru ca Parisulu nu e numai alu nostru.  
Parisulu este alu vostru inlocm'a cá si alu nostru.  
Berlinulu, Vien'a, Munichulu, Dresd'a, Stuttgartulu  
suntu capitalele vóstre. Parisulu e centrulu vostru.  
In Parisu se simte pulsulu inimei Europei. Parisulu  
e cetatea cetátiloru. Parisulu e cetatea omenimei.  
A fostu o Atena, a fostu o Roma, este unu Parisu.

Parisulu nu e altu ceva decâtu ospitalitatea  
fára margini.

Voi veniti astadi iera-si la Parisu.

Dara cum ? Cá frati, precum inainte cu trei ani ?

Nu. Cá inimici !

Pentru ce ?

Ce neintielegere posomorita este acésta ?

Dóue natiuni au facutu Europ'a. Aceste dóue  
natiuni suntu Franci'a si Germani'a. Germani'a e  
pentru apusu, ce e Indi'a pentru resaritu, unu feliu  
de mama buna. Noi o adorámu.

Dara ce se intempla ? Si ce an sa dica tóte  
acestea ? Astadi Europ'a, pre carea Germani'a prin  
estensiunea ei si Franci'a prin reversarea radielor  
sele, a construit'o, sa fia nimicita de Germani'a.

Se póte acésta ? Germani'a va distruge pre  
Europ'a, mutilándu pre Franci'a. Germani'a va ni-  
mici, pre Europ'a, distrugendu Parisulu. Cugetati  
asupr'a acestei impregiurári.

Pentru ce acésta invasiune ? Pentru ce opini-  
tirea acésta solbataca contr'a unui poporu frate ?

Ce v'amu facutu noi ?

Noi amu provocatu resbelulu acésta ? Impe-  
riulu l'a voitu ; imperiulu l'a facutu. Elu e mortu.  
Bine i este,

Nu avemu nimic'a comunu cu cadavrulu acésta.  
Elu e trecutul, noi suntemu viitorulu. Elu e ur'a,  
noi suntemu simpatii'a. Elu e tradarea, noi sun-  
temu fidelitatea. Elu e Capu'a si Gomorrh'a, noi  
suntemu Franci'a.

Noi suntemu republic'a franceza ; noi avemu  
devis'a : libertate, egalitate, fratieta ; noi scriemu  
pre stindardele nóstre : S t a t e l e c o n f e d e r a t e  
a l e E u r o p e i . Noi suntemu acéla-si poporu  
cá si voi. Noi amu avutu pre Vercingetorix, cá si  
voi pre Hermanu. Aceea-si radia fratiésca, o trasura  
de unitate sublima imple inim'a nemtiásca si sufle-  
tulu francesului.

Acésta atá'a e de adevératu, de ve dicemu :  
Déca din nenorocire retacirea vóstra ve aru duce  
la violentiele cele mai infiorátorie, déca veniti voi  
sa ne atacati in cetatea acésta marétiá, carea e  
órecum incredintiata de Europ'a Franciei, déca vo-  
iti sa asaltati Parisulu, atunci ne vomu aperá pana  
la estremu, ne vomu luptá din tóte puterile nóstre  
contr'a vóstra, ve dechiarámu inse, ca nu vomu incetá  
de a fi fratii vostri ; si pre vulnerati vostri sciti unde'i  
vomu asiedia ? In palatulu natiunei. Noi desem-  
námu inea inainte Tuileriele de spitalu pentru vul-  
neratii prussiani. Acolo va fi ambulanti'a vitezi-  
loru vostri soldati captivi. Acolo voru merge fe-  
meile nóstre sa grigésca de densi, sa le ajute. Vul-  
neratii voru fi ospetii nostri i vomu tratá regesce  
si Parisulu fi va primi in Luvrulu seu.

Cu fratieta acésta in inima vomu primi noi  
resbelulu vostru.

Dara nemtiloru, ce intielesu are resbelulu acésta ?  
Elu e terminatu, pentru ca imperiulu si-a aflatu  
sferistulu. Voi a-ti omoritu pre inamiculu vostru,  
care erá si alu nostru.

Ce voiti mai multu ?

Voi voiti sa luati Parisulu cu poterea. Insa  
noi v'amu primitu totude-un'a cu iubire. Nu  
lasati cá sa inchida portile unu poporu, carele v'au  
deschisu bratiela in tóte tempurile. Nu fiti in retacire  
despre Parisu.

Parisulu ve iubescce, dara ve va combate. Pa-  
risulu ve va combate cu intrég'a sea majestate in-  
fricosiata a gloriei sele si a tristetiei sele. Parisu-  
lu amenintiatu de o silgire brutala póte se devina  
teribili.

Jules Favre v'a spusu déjà si noi v'o repe-  
támu : fiti gat'a la o resistintia infricosiata.

Voi ve-ti luá fortaretii'a, ve-ti aflá brulu ; ve-ti  
luá brulu, ve-ti dá de baricade : ve-ti luá baricadele  
si atunci póte, cine scia ce va persuadá patriotis-  
mulu unu poporu desperatu ? ve-ti aflá eloacele sub-  
minate si strade întregi voru fi aruncate in aeru.  
Voi ve-ti tribui sa primiti asupra-ve de a luá Pa-  
risulu piétra de piétra, sa sugrumati Europ'a acolo,  
sa omoriti Franci'a bucata de bucata, in fia-care  
strada, in fia-care casa ; si acésta mare lumina,  
ve-ti tribui sa o stingeti suflétu de suflétu. Stati  
pre locu !

Nemtiloru Parisulu e teribili.

Cugetati inaintea Parisului. Tóte schimbările  
cu densulu suntu possibile. Molesia lui ve dá  
mesur'a energiei sele ; se paré ca dorme si se ra-  
dica ; trage ide'a din téca cá o sabia, si cetatea  
acésta, care erá eri Sybaris, póte deveni máne  
Saragoss'a.

Dicemu noi acésta, pentru cá sa ve intimidámu ?  
nu, de siguru nu !

Nemtiloru, nu ve intimidédia nimenea. Voi  
a-ti avutu pre Galgacus contr'a Romei si pre Kör-  
ner contr'a lui Napoleonu. Noi suntemu popo-  
rulu Marselese, dara voi sunteti poporulu Sonettei  
Chirasate si a Swert-lieudului. Voi sunteti natiunea  
cugetatoriloru, ce in tempu de lipsa devine o legi-  
une de eroi. Soldatii vostri suntu demni de ai  
nostru ; si nostru suntu bravur'a seriósá, ai vostri  
suntu liniseea neintimidata.

Ascultati dara, voi aveti generali violeni si des-  
teri ; noi amu avutu conducatori nedesteri ; voi a-ti  
portatu unu resbelu mai multu cu desteritate de-  
cátu splendido ; generalii vostri au preferitu utilulu gran-  
diosului, erau in dreptulu loru ; voi ne a-ti surprinsu,  
a-ti venitu 10 contr'a unui'a ; soldatii nostru au su-  
feritu ru stoicismu, cá sa fia macelarii de voi, cari  
aveati tóte siansele pre partea vóstra, si le a-ti fo-  
lositu intieptiesce, asiá incátu in resbelulu acésta  
teribili Prussiei i a remasu victori'a, Franciei insa  
glori'a. Si acum, cugetati la acésta, credeti voi  
sa dati lovirea cea cin urma ; tabariti asupr'a Pa-  
risului si vreti sa trageți folosu din impregiurarea,  
ca armat'a nóstra admirabila este insielata si tra-  
data, si n'ór'a acésta mórta mai intréga, jace pre  
cámpulu i resbelului. Cu cele 700.000 de soldati  
ale vóstre, cu tóte masinile de resbelu, cu mitrai-  
lensele vóstre, cu tunurile de olietu, cu glóntiele  
lui Crupp, puscile lui Dreyse, cu nenumarat'a vóstra  
cavaleria, infricosiat'a vóstra artileria, voiti se ve  
aruncati asupr'a a 300.000 cetatieni, caru stau  
afara pre siantiuri, asupr'a parintiloru, cari-si apera  
vét'r'a loru, asupr'a unei cetáti pline de familii tre-  
murátorie, unde suntu muieri, sorori, mame si unde  
in ór'a acésta, in care vorbescu eu cátra voi am  
doi nepoti, dintre cari unulu este la pieptulu mamei  
sele. Asupr'a cetatiei acésti'a, care este nevinovata  
la resbelulu acésta, asupr'a cetatii acésti'a, care nu  
va facutu nimic'a, si carea numai va datu lumina,  
asupr'a acestei isolate, superbe, si desperate cetati  
navaliti voi, cu marea cea fatala de sânge si de  
batái ! Ast'a este rol'a vóstra vitezi barbatu, soldati  
mari, si splendida armata a Germaniei ! — Cugetati !

Secolulu alu 19-lea va vedea acésta minune  
infricosiata : o natiune culta, care a devenitu sel-  
bataca, distruge cetatea cea minunata ; Germani'a  
nimicesce Parisulu ; Germani'a radica securea contra  
Galliei ! Voi urmatoriloru ai cavaleriloru nemtiesci  
veti portá unu resbelu infidelu, veti stirpi o grupa  
de ómeni si de idei, de care lumea are lipsa, veti  
nimici cetatea organica, veti renoiá pre Altii'a si  
si Allarich, re'nooi, dapa Omar, arderea bibliotecii

omenesci, veti derimá otelulu de Ville, cum a de-  
rimatu Hunti capitolulu, veti bombardá Notre-Dame  
cum a impuscatu turcii Partenonulu ; voi veti oferí  
lumei acestu spetacolu : Nemtii, cari iérasu a de-  
venitu barbari si voi veti fi barbari'a, carea deca-  
pitéza civilisatiunea. —

Nu, nu, nu ! —

Sciti voi ce aru insemná victori'a acésta pen-  
tra voi ? desonorarea.

De siguru niminea nu póte cugetá sa va sparia  
pre voi, armata marétiá nemtiésca, poporu curagiosu.  
Inse va póte invetiá ; voi, de siguru nu cautati  
rusinea ! Inse rusine este, care veti afla-o, si eu,  
unu europeanu, va sa dica unu amicu alu Parisului,  
eu, unu Parisianu, va sa dica unu amicu alu po-  
póreloru, eu ve admonezu de pericolulu cátra care  
mergeti, fratii mei nemti, pentru ca eu ve admiru  
si onorediu, pentru ca sciu, ca, déca ve póte in-  
duplecá ceva cá se ve retrageți, acésta nu este  
frie'a, ci rusinea. —

Ah ! soldati nobili ! ce feliu de întórcere la  
vetrele vóstre ! voi ve-ti fi invingetori cu capulu  
plecatu ; si ce voru dice voue muierile vóstre ?  
mórtea Parisului, ce jale ! uciderea Parisului, ce  
crima ! Lumea va avea doliu si voi crim'a ! Nu  
luati responsabilitatea acésta teribili asupr'a vós-  
tra ! Stati pre locu !

Si acum cuventulu celu din urma ! Parisulu  
adusu la estremu, Parisulu, spriginitu de Franci'a  
intréga, carea se radica, póte invinge si va invinge ;  
si voi ve-ti fi calcatu in zadaru pre calea unei  
fapte, pre care lumea vi-o a trasu de sub picióre.  
In ori ce casu stergeti in graba dintre strurile ace-  
stea cuvintele distrugere, nimicire, mórte. Nu, Pa-  
risulu nu se derima. Succede, ce abea e cu pu-  
tintia, a fi distrusu materialiesce, moraliesce va  
fi cu atátu mai mare. Ruinándu Parisulu, se va sa-  
crá. Resipirea petriloru aru fi resipirea ideiloru.  
Resipiti cenusi'a Parisului in tóte pártile si fia-care  
párticica a cenusiei acestei'a se va preface in se-  
menti'a venitorului. Mormentulu acésta va strigá :  
Libertate, Egalitate, Fratieta.

Parisulu e cetate, dara Parisulu este si suflétu,  
ardeti edificiele nóstre, acestea voru fi osemintele  
nóstre ; Fumulu loru va luá forma, va fi fructiferu  
si viu, va aretá spre ceru, si se va vedea totude-  
un'a pre orizontulu popóreloru, desupr'a nóstra, de-  
supr'a vóstra, desupr'a tuturoru si a tóte, glori'a  
nóstra, rusinea vóstra, acésta stafia mare, facuta  
din umbr'a si lumin'a Parisului.

Acum amu vorbitu, Nemtiloru, déca totu-si rema-  
neti pre lángá decisiunea vóstra, fia ; admoniti sun-  
teti, faceti acum'a ce sciti, mergeti, atacati murii  
Parisului. Sub bombele si tunurile vóstre se va  
aperá. Ce se atinge de mine, de betránulu, voi  
fi si eu de fatia, fára arme. Sa cuvine sa stau  
lángá popórele, cari moru ; deploru, ca voi sunteti  
cu regii carii omóra !

Par i s u 9 Septembrie 1870.

Victoru H u g o .

(Batalia dela 18 Aug.) O scri-  
sóre adresata de la Verdun, in 19 Aug., diariu-  
lui francesu „Figaro“ dá cele dintáiu amenunte asupr'a  
bataei de la 18 Augustu. Iéta-le :

„Inca o lupta de giganti, lupta turbata, uci-  
diátore ; oribile macelaria care a tienutu nóue óre  
si jumetate !

„Se scie ca lupt'a din 16 Augustu avu de  
consecintia impedecarea unrei corpului archiducelui  
Frideric-Carol cu alu maresialulu Steinmetz. Avan-  
gard'a maresialelu fusese respinsa de la Doncourt ;  
pre cându armat'a intréga a principelui fusese silita  
a trece dincolo de Gravelotte, Vionville si Mars-  
la Tour.

„Dara in acésta afacere corpulu principelui  
singuru suferise perderi insemnate. Corpulu lui  
Steinmetz mai ca nici nu se incaerese.

„Maresialele Bazaine luase si densulu mesu-  
rile cele mai intieptie cá sa observe cele mai mici  
miscári ale pericolosului inamicu.

„Fára a parasí intinsulu siesu ilustratu de  
victori'a sea din 16 ale eurentei, elu puse sa na-  
intéza in spre nordu, din partea despre Briex, o  
parte din armat'a sea.

„Atunci soldatii nostri se putura bucorá de



acestu streinu spectaclu pre care l'amu mai vedutu si la Forbach. . .

„Pre cându ei ocupau cu arm'a la picioru inaltimile Saint-Privat si Saint-Marie-aux-Chenes, nevedindu nimicu inaintea loru de cătu unu feliu de vale alu căreia clinu, care le stă in fatia, eră încoronatu de arbori stufoși pre o întinderē de mai bine de o lunca, — soldati nostrii zarira numai decātu unu feliu de misiuire sub frundisii. Bas'a arboriloru deveni si mai négra, apoi mii de mii de puncte stralucitōre aparura. . .

„Eră inimiculu, care petrecuse două d'le si două nopți in padurea Moyeuvers, si care asiă de-o data din trens'a. . .

„Dara maresialele Bazaine, care pare ca cunōse asemenea viclenii de resbelu totu esiă de bine că si insisi prussienii se pusese in positione tocmai la tempu. . .

„La 11 ore ficse, de ambele parti liniile se acoperiau de focu. Tunuri, mitraileuse, pusi totulu detună. Obusurile prussiane ne plouau ca-sându nisce inspeimentatōre perderi. Mitraileusele nōstre in sa culcau si ele pre soldatii inimici câte unu sirégu intregu, cá la Borny. . .

„Cei vii luau locul celor morti. Mai multu de cătu unu regimentu si-au arsu tōte cartusiele, mai multu de cătu o baterie si-au consumatu tōte munitiunile. Nici odata nu s'au vedutu uciderē cu o asemenea furia. Numai singura nōptea, négra nōpte a intreruptu impuscatorile si canonada. . .

„Dara noi nu perdurāmu o unghia macaru de terenu in acēta bataia la distantiā, pre cându inca de la 7 ore inimiculu nu se mai gaciă unde e. Se retrasese, mereu in tacere si încruntatu, in padurea Moveuvres. . .

„Inca o victoria, dara perderile suntu insemnate de amendoue partile! . . .

„Adi diminetia, la 5 ore, soldatii nostri, mereu asiediatu pre aceleasi positioni dela Saint-Marie des Chenes pâna la Privat, sondau padurea cu lovituri de tunuri; dara inimiculu nu raspundea. . .

Ieta marea noulate care s'aduse asta-sera la Verdun, de unu omu absolutu demnu de credintia — m'asigura autoritatile. . .

„Amu aflatu aceste amenunte din gur'a lui, amu desemnatu inaintea lui positionile, cu cartea in mâna. Pentru mine ori ce indoiala este preste putintia. . .

„Statulu majore sciă ca fusese unde-va bataia; dara ii eră preste putintia d'a ghti loculu. Raporturi de ale gardiloru, jandarmiloru, omeniloru de incredere afirmau acēta lopta, dara telegrafulu stă mutū. . .

„Dara aflāmu ca de siguru prussienii au tacutu telegrafulu la Etain, singurul punctu de corespondintia cu tier'a Briey, unde se află locasiele Santului Privat si Santei-Marie, adi deramate de canonada. . .

(Batalia de la Metz) a produsu cumplite pagube in armat'a prussésca. Ieta o mica relate, compusa dupa isvoru germanu. In alu sieptelea corpu de armata, din alu 13-lea regimentu de infanteria au remasu 18 gregari si unu oficieru; din alu 73-lea, 44 gregari si trei oficieri; din alu 27-lea 8 gregari; din alu 7-lea 19 gregari si 2 oficieri; in primul corpu de armata din alu 10-lea regimentu de dragoni a remasu 18 gregari si 4 oficieri; din alu 44-lea regimentu de infanteria 32 gregari; in alu 10-lea corpu din regimentulu alu 10-lea de infanteria au remasu numai 8 omeni, in sa nici unu oficieru. . .

### Barbatii regimului provisoriu din Francia,

In 4 Septembrie u. s'a proclamatu in Parisu in decursu de 77 ani a trei'a ora republica; unu decemviratu a lustru frenelē regimului in mânile sele: unu soldatu (ceea ce resbelulu aduce cu sine) si noue deputati dintre cari 7 apartienu stengei radicale séu republicane, tēra doi stengei constitutionale, formata de vre-o două luni de dile. Publiculu se va interesă a cunōse viat'a de pâna acum a acestoru barbati. . .

Generalu Louis Jules Trochu, guvernatoru alu Parisului si presiedinte alu regimului provisoriu s'a nascutu la 12 Maiu 1815 in Palais in departementulu Morbihan (Bretagne). Elu cercetă dela 15 Novembre 1835 scōla militaria, apoi scōla de

aplicatiune a stabului generalu si deveni la anulu 1840 locotenentu. Inlocata regimentulu 6 de infanteria in Afric'a atrase tenerulu oficieru acolo dejă atentiunea asup'a sea, se intielege in cercu ingustu. Densulu luă parte ca campani'a din Tegdamm, apoi la ocuparea Mascarei si cá adjutante alu Lamoriciere la campani'a de ierna din agulu 1841. A asistatu si la campaniele contra revolutiunei cei mari din 1845—1846 (cá adjutante alu maresialulu Bujeaud). 1851 a devenitu dejă de sub-colonelu. Dupa aceea lu aflāmu cá siefu de cabinetu alu ministrului de resbelu in Franci'a. In resbelulu dela Crimeea figură si numele lui. Cātu-va tempu dupa batalia dela Alma, la care si elu a luat parte, urmă denumirea lui de generalu si comandante alu unei brigade. In fruntea acestei trupe capeta (in 8 Sept. 1855) la atacarea masineloru urnite inaintea Sebastopolulu prin o granata o rana grea. In resbelulu italianu din 1859 impliă ca generalu de divisiune, cu deosebire la Solferino serviciu insemnat. Si cá autoru s'a distinsu prin opulu seu intitulatu: Spiritulu institutiuniloru militare. . .

Gambetta jóca, dupa cum scimu, nomai de unu anu de dile rola. Densulu e inca unu omu tineru, căci e nascutu la 30 Octombore 1838 in Cahors si asiă inca nu e trecutu de 32 ani. A studiatu drepturile si s'a insinuat la a. 1859 cá advocatu in Parisu. . .

Apararea subscribentiloru pentru unu monumentu lui Baudin (Decembre 1868) i-a intemeiatu renumele. Cugetarea cea afunda si elocenti'a care o desvōltă in diu'a aceea i a câstigatu la alegerile comune din 1869 unu locu in camer'a deputatiloru (S'a alesu in două locuri, in Parisu si Marseille, si s'a decisu pentru mandatulu loculu ulterioru). Durere, starea lui sanitaria e fōrte destructa. . .

Iules Simon, Pelletan si Favre, asemenea Picard, Crémieux si Grévy suntu de multu tempu cunoscuti. Iules Simon s'a nascutu in 31 Decembre 1814 in Lorient, Eugen Pelletan in 29 Octombore 1813 in Royan, Iules Favre in 31 Martiu 1809 in Lyon, Ernest Picard in 24 Decembre 1821 in Paris, Adolf Crémieux 10 Aprilie 1769 in Nimes si Iules Grévy 15 Aug. 1813 in Mont-sous-Vaudrez (Lura). Iules Simon Pelletan si Grévy suntu deputati din 1863, Favre si Picard (doi dintre „opositiunea de cinci“ de ore cându) din 1857, Crémieux din 1869, din cauza ca a refuratu pâna atunci de pune juramentulu. Iules Simon si Pelletan suntu cunoscuti prin scrierile lor. Celu dintăiu n scrisu intre altele opurile: „Religiunea naturei“ si Libertatea consciintiei celu din urma „Babelulu nou“ si „Le Termite.“ Favre, Picard, Grévy si Crémieux suntu renumiti cá advocati. Cestu din urma dupa etate presiedintele membriloru regimului provisoriu, a fostu la anulu 1848 dejă membru alu regimului provisoriu. Densulu e, dupa cum dejă e cunoscutu jidānu si presiedinte alu aliantiei israelite. . .

Mai suntu inea de amintitu Iules Ferry si Kératry, ambi barbati tineri, ambi de scurtu tempu cunoscuti publiculu. . .

Iules Ferry representa in regimulu provisoriu elementulu jurnalistic; elu a fostu — intro altele si advocatu — mai multu tempu colaboratoru la „Gazette des Tribunaux“ si 1865 pâna 1869 redactoru la „Temps“. Densulu e nascutu in 5 Aprilie 1832 in St. Dié in departamentulu Vogesiloru, ocupatu acum'a de prussi. Elu e representante Parisulu. . .

Conte Emil Kératry in aprōpe de o etate cu Terry; elu s'a nascutu e 20 Martiu 1832 in Paris. Densulu si trage originea dela unu nému vechiu si nobilitu din Bretagne si se aplică, dupa finirea studiiloru classice, la cariera militaria. Elu a intratu in 30 Septembrie 1854 cá voluntiru in regimentulu primu de Chasseurs d'Afrique si a luat parte si la resbelulu de la Crimeea; mai tardiu servise la Saphis si Cürassiri si in 31 Oct. 1859 deveni de sublocoteninte la Lancieri. 1862—1855 a luat parte la resbelu de Mexico, mai intăiu cá comandante alu unei escadrōne si dupe aceea cá oficieru de ordonantie alu maresialulu Bazaine. In 29 Ian. 1865 abdisē carierei militariae. Rentorsu in Franci'a a datu in „Revue Contemporaine“ desluciri interesante despre starea lucruriloru in Mexico. Descoperirile acēstea devenira de o arma puternica a opositiunei contra regimului si maresialulu Bazaine. Kératry representa din anulu trecutu Brest in camera. . .

### Varietati.

\* Imperatulu Napoleonu petrece si se afla bine in Wilhelmshöhe. Regele Prussiei i-a tramisu pre celu anteu bucatariu alu seu. . .

\* Carte de corespondintia se potu intrebuintă si in afaceri cu omeni din federatiunea nordica germana, din Bavari'a, Württembergu, Baden si Luxemburgu, pre lānga o tacsă de 5 xr. Pāna se voru face anumite se potu intrebuintă cele destinate pentru corespondintia din laintru mai adaugendu o marca de 3 xr. pre carta. Cele adresate in alte staturi nu se priimescu. . .

\* Marco noue pentru epistole si pentru timbre se voru fabrică in tipografi'a cea noua de statu a Ungariei. Ele voru purtă insemnele Ungariei, si preste dēnselo va fi facutu busta Majestătiei Sele. Cele pentru diuarie voru purtă o rōta cu aripi si unu cornu de postilionu. . .

\* Lini'a drumulu de feru Bucuresti-Ploiesti preste scurtu tempu se va dá comunicatiunei publice. . .

\* In 7 Septembrie nou s'a deschisu lini'a drumulu de feru Oradea — Clusiu, fără festivitate. . .

\* Dela Saliste. Luni in 31 Augusta a. c. pre la 5 ore dupa amēdi se adunara membrii comitetulu parochiale, intre cari se afla doi preoti si doi invetiatori, cá sa alēga invetiatoriu pre statiunea devenita vacanta la scōla nor. cap. rom. gr. or. din opidulu Salisce. — Concurenti a fostu 2 individi, unulu cu 4 clase gimnasiale si absolutu de teologia si altulu cu 3 clase normale si fostu dascalu in comun'a Sasciori. Dupa un'a seriōsa desbatere se alēsa celu din urma cu majoritate de voturi minus 1. si si acest'a lu dadū unu membru politicōsu numai din politica inalta. Cei ce se silescu de multi ani a dá sboru invetiamentulu popularu bine voiēsa a ingrigi si de persōne capace celu putienu la scōlele capitale si sa nu ingaduie cá prin astfelu de alegeri sa se faca scaderē invetiamentulu. Unu binevoitoriu. . .

\* Generalulu Grivicic si-a finitu septeman'a trecuta viat'a prin unu glontiu in Graz. Pretolindeni se aude intrebarea, ca ce lu va fi fostu silitu a se sinucide? si multi credu a află responsulu la acēta intrebare in durerile ce i causau ranele cele multe copetate in batalii. Adeverolu nū-lu vomu afla indatā; inse se pare, ca nu numai dureri fisice au fostu cauza sinuciderēi. Grivicic a fostu unu barbatu, a carui ambitia neobiēnuita nū cunoscea margini. Eră in anulu 1865 in Verona, cându intro di la raportulu de diminetia i se descoperi, ca unu oficieru a unui regimentu (reg. printiului de corōna Rudolf Nr. 19.) a furatu din casinu militaria două sabii dimpreuna cu portepeele. Asup'a acestei sciri, care compromitase fōrte regimentulu seu s'a indignatu Grivicic asiă incatā indatā si rapse portepeulu seu dela sabii, lu arunca intr'unu unghiu si inchidienduse in jodā'a sea, nici n'a mancatu nici n'a beutu in decursu de 24 ore. Si candu a descoperitu in diu'a urmātore furtulu acest'a comandantelu Benedek, a observatu Grivicic fōrte iritatu ca deca casulu acest'a se mai repetesce se va impuscă. Din casulu acesta se vede ce a tennutu Grivicic de onōrea militaria. Grivicic s'a impuscatu cu unu revolveru micu, adjutantele seu a intratu indatā dupa seversirea faptei in odai'a generalulu si a aflatu testamentulu inea udu pre masa naintea cadavrulu. In acel'a dechiaru generalulu pre uniculu seu frate de crede universalu; servitoriulu seu i daru 500 fl. catu si tōte vestmintele sele; căi si bibliotec'a o daru amiculu seu intimu Murgic, colonelu la stabulu generalu. Testamentulu a fostu scrisu cu mana sigura si trasuri adunee, ceea ce dovedesce, ca nici decum nū se temea de mōrte. Benedek dicea despre Grivicic: ca e celu mai bravu soldatu alu armatei austriece. Fiai tierin'a usiōra! . . .

\* P a p ' a, pre lānga tōta infalibilitatea sea, nu scie ce sa se faca: sa siēda a casa séu sa plece inainte de a sosi soldatii anatematizatulu rege salu „scutēscu.“ Dara unde sa plece? Sa vorbēscu ca Pap'a dorese a veni si petrece séu in Inabruck séu in Salzburgu. Odiniōra si duceau nemtii peccatele la Rom'a; acum se potu întōrce peccatele Romei la nemti. . .

\* Romani'a, inca 27 Aug. a capatatu o princēssa. Acestu evenimentu a fostu vestitu Bucurestiloru de pre delalu Spirei cu 21 salve de tunuri. Majest. Sea Imp. Austro-Ungariei a insarcinatu pre consululu seu generale din Bucuresti



felicita pre parinti non nascutei, pre Domnitoriu si Domnitoria pentru acestu evenimentu.

\* Dupa potiene dile serine si cu sore, avemu acum dela inceputulu lui Septembri timpu inouratu, ventosu si rece. Cucuruzulu si struguri patimescu forte.

\*\* Gazet'a polonesa din Posen „Dziennik Poznan-ki” ne spune tactic'a ce au intrebuintat'o francesii, in urm'a carei'a s'a datu batai'a cea mare din 18 Augustu.

„Dimineta, imperatulu cu tota suit'a sea au asistatu la liturgia in catedral'a Metzului; in urma trasurele de plecare fiindu gat'a, a disu ultimulu adio locuitorilor din Metz si cu graba a plecatu la Verdun, de unde in vagonu de clasa a III s'a dusu la Chalons. Armata franceza a plecatu si ea din Metz, si a trecut Mosel'a pre podu de pontone. Inamicii au observatu din positionile loru asta miscare, si dupa spusele spionilor au crediutu in retragerea lor; nu au vediu insa ca ei in locu sa apuce spre Verdun, s'a intorsu la drept'a in ostrovulu Chamberries spre a trece inapoi Mosel'a la St. Julien. Prussienii s'au rapeditu in urm'a francesiloru si dupa ce au trecut parte Mosela, li s'au intreruptu comunicati'a si au fostu prinsu intre focurile concentrice a artileriei franceze.

(Comun'a.)

\*\* In privinta starei de prisionieru a imperatulu Napoleonu III cetimu in „Journal de Bucarest” urmatoarele:

„Intrevederea intre regele Prussiei si imperatulu Napoleonu a fostu scurta. Regele a scris reginei ca infacisirea ilustrului seu prisionieru era abatuta, dera demna. Imperatulu a disu ca se lasa in sortea sea cea rea.

Resiedinta insemnata Imperatulu este castelulu de Wilhelmshöhe, langa Casselu. Acestu castelu este in departare de o ora de orasiulu Cassel, vechi'a capitala a electoratulu de Hesse-Cassel pre Fuld'a, la 760 kilometri N. E. de la Paris. In acestu orasiu este unu cartieru care se numesce „cartierulu Francezu,” pentru ca a fostu fundatu de catra protestantii isgoniti din Franci'a prin revocarea edictulu din Nantes. De la 1856 pana la 1863 elu au fostu ocupatu de Francezi caror'a ilu si cedase principele de Orange.

„De la 1806—1813, elu servi de capitala regatulu de Westphalia, fundatu in favorea lui Jerome Bonaparte, fratele lui Napoleonu I.

„Castelulu de Wilhelmshöhe este, precum se arata din numele seu, asediatu pre o inaltime. Elu este incungioratu de unu parcu maretiu. Langa florarie, se vede o cascade care sa arunca de pre o naltime de 130 picioare si larga de 50. Drumulu la elu este pre cai intortochiate taiate in stanea. De acolo se pote urca cineva la templulu lui Mercuriu, si apoi la palatulu uriasiloru, numitu si palatulu octogonu. Acestu palatu domina tota tier'a invecinata la o inaltime de 1312 picioare mai presusu de Fuld'a. Acolo se vede o columna calarita de o statua de bronzu, si care nu e de catu o copia a lui Hercule Farnese. Acest'a e o statua colosale, si se asigura, ca noue persone potu incapea in cuprinsulu ei.

„In apropiere se afla castelulu de Lörenbourg, ziditu in 1794 de principele Guillaume I, care este acolo inmormentatu, si unu lacu forte pitorescu, numitu „laculu celu mare.”

„Minunea de la Wilhelmshöhe, spunu germanii, este fontan'a cea mare, care arunca apa la o inaltime de 190 picioare. Acest'a e cea mai inalta aruncatoare de apa ce se afla in Europ'a.”

\* Victoru Hugo. Despre marele poetu, care se pregatesce a intra ca luptatoriu in gard'a nationale, ieta ce se scrie din Bruxelu cu dat'a 21 Augustu. „Alalta-eri a sositu aici Victoru Hugo din Guernisey si indatu s'a dusu in palatulu ambasadei franceze, unde fu primitu de catra secretariulu Laboulaye, autorulu renumitulu opu „Pince Canibe”. — Numele meu este Victoru Hugo, dise renumitulu refugiatu, si ceru unu pasaportu, pentru ca sa me potu reintorce in Franci'a; mai nante de tote inse ve rogu a lua procesu verbale despre protestatiunea mea, prin care declar ca pentru aperarea patriei si pentru implinirea dorintei mele sum nevoitu a recurge la ambasada unu guvernulu, a carui

legalitate o nego cu desavarsire.” Laboulaye raspunse liniscitu, ca elu primisce acesta protestatiune asi ca si cum nici n'aru fi audit'o, si'apoi avisa indatu pre conducatorulu afaceriloru, care numai de catu se grabi a saluta pre Hugo cu urmatoarele cuvinte: „Mai nante de tote sa-mi permita celu mai mare poetu alu secolulu presinte ca sa-i exprim admiraatiunile mele si salu salutu!” Victoru Hugo desarmatu prin acesta neasceptata salutare n'a mai insistatu a se lua procesu verbale despre protestatiunea sea, si primindu-si pasaportulu a plecatu numai decatu spre Parisu.

\*\* Dune dnuare englezesci spunu ca in 4 Sept. nou, s'au adunatu inaintea caselor lui Bismarck unu numeru mare de mieri si copii. Dupa ce strigatulu si tumultulu se facu mai simitoriu, intreba ore cine de susu de pre balconu, ca ce vreau? Pâne! pâne! perimu de fome! Nutritorii nostri suntu dusi in bataia, caduti si raniti. Celu ce era pre balconu a fostu asi de fara tactu de a indreptatu pre tumultuantii la Parisu sa-si aduca pâne de acolo. Muierile copiii si poporul ce se adunase inca intr'aceea dinaintea caselor s'a amaritu asi de multu asupra batjocurei acesteia incatu a sfermatu usi, feresti etc. ale casei lui Bismarck. Numai bratiulu inarmatu i a succesu a imprascia multimea turbata.

### Concursu.

Devenindu vacante posturile de invetiatori, la urmatoarele scole parochiale din protopresviteratulu Dobrei:

1. Lapusiu superioru cu salariu anualu de 210 fl. v. a.
2. Tisa cu 110 fl. v. a. 84 m. bucate.
3. Parcu Seliste cu 100 fl. v. a. 50 m. bucate

cuartiru naturalu si lemne de incalditu la tote sa deschide prin acest'a concursu pana la 14 Septembri st. v. a. c.

Concursele prevedute cu atestatu de botezu ca suntu romani de relegea gr-or., atestatu de moralitate, si de absolvirea studiiloru pedagogice suntu a se adresa comitetelor parochiale respective pre calea subscribitulu inspectoratulu districtualu scolaru pana la terminulu indicatu.

De va 28 Augustu 1870.

Inspectoratu districtualu alu scoleloru gr-or din protopresviteratulu Dobrei.

(63—2)

### Concursu.

Pentru ocupare a dune posturi invetiatoresci, respective a postulu de directoru la scol'a capitala normala gr-or. a Tractulu Dobrei se escrie prin acest'a concursu.

Salariile impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. pentru invetiatoriu 400 fl. v. a. pentru directoru.

Doritorii de a ocupa amintitele posturi, voru avea a-si instrui petitiunile lor:

- a) cu atestate de botezu ca suntu romani de relegea gr-or.
- b) atestatu de portarea loru morala de pan'a-cum.
- c) atestatu ca a absolvitu cursulu pedagogico-teologicu, afara de acest'a, invetiatoriulu 4 clase, iera directorulu 8 clase gimnasiali.

Concursele timbrate si francate suntu a se adresa la presidulu subscribitulu comitetu protopresviteralu in Deva pana la 25 Septembri a. c. st. vechiu.

Comitetulu protopresviteralu alu Tractulu gr. or. alu Dobrei prin

Ioanu P a p i u

Protopr.

63—2

### Concursu.

La scol'a confessionala gr-or. din comun'a Vale au devenitu statunea de invetiatoriu pentru clas'a II vacanta cu lefa de 200 fl. v. a. si pen-

tru clas'a I cu 120 fl. v. a. pre langa quartiru de locuinta, si pentru fia-care clasa 2 orgi de lemne pentru cari se escrie acestu concursu, ca doritorii de a imbratisa vre-un'a din anumitele statuni sa-si ascerna cererile sele comitetulu parochialu gr-or. in com. Vale pana la Inaltirea S. Crucii, (14 Sept. a. c.) prevedute cu urmatoarele documinte:

- a) testimoniu de botezu si moralitate si
- b) testimoniu ca au absolvitu cursulu pedagogicu seu teologicu in Institut. nostru archidiececanu.
- c) testimoniu ca s'au esaminatu de comisiunea aleasa de consistoriulu scolasticu, si cumca e deprinsu in tipicu si cantarile bisericesci.

Vale 27 Augustu 1870.

(62—3)

Comitetulu parochialu gr. or.

### Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii din comun'a Vurperu — comitatulu Albei de josu, protopr. Sabesiu se escrie concursu pana la 14 Oct. 1870 st. vechiu.

Emolumentele suntu:

- a) dela 240 familii cate un'a ferdela cucuruzu sfermitu.
- b) venitele stolare obicinuite, si
- c) quartiru liberu in cas'a parochiale impreuna cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acesta parochia suntu avisi a-si trimite concursele si documintele despre deplin'a calificacione amesuratu prescribitu statutulu organicu §§. 13. si 121. scaunulu protopr. gr. or. in Sabesiu — cu alu carui'a consimtiementu se publica concursulu, — pana la terminulu de susu.

Vurperu 26 Aug. 1870.

Comitetulu parochiale.

(62—3)

### Concursu

La scol'a populara romana gr. or. din comun'a Fenesiu protopresbiteratulu Zlatnei de josu, este de ocupatu statunea invetiatoresca, care-i impreunata cu unu salariu anuale de 100 fl. v. a. quartiru, si lemnele debuinciose pentru incalditu.

Doritorii de a concurge la statunea invetiatoresca susu amintita, voru avea a-si trimite concursele lor instruate dupa prescribele „Statutulu organicu” sub-crisei eforie prin rev. d. protopopu Ioanu Gallu celu multu pana in 20 Septembri a. c. st. v.

Fenesiu in 16 Augustu 1870 v.

61—3

Efori'a scolaru

## ANUNCIU.

Subscribitulu amu onore a incunosciantia pre P. T. publicu, ca dela 29 Septembri (Santu Mihaiu) 1870 incolo cancelari'a mea advocatuala nu va mai fi in tergulu pe telui nr. 100 ci in strad'a Scheiloru (Heiligeichnahms gasse) nr. 111 in cas'a fosta mai inainte a dlui G. Frighetoriu.

Brasiovu Septembri. 1870.

N. Strevoiu.

64—2

Advocatu.

### Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Septembri 1870.

Metalicele 5%	56 85	Act. de creditu	254 50
Imprumut. nat. 5%	66 60	Argentulu	122 85
Actiile de banca	695	Galbinulu	5 88